

TRANSPARENȚA: PROVOCĂRI COMUNE

Diferite ca mărime, număr de populație, localitățile beneficiare în cadrul proiectului „Sporirea transparenței administrației publice locale în Republica Moldova prin implementarea politicilor participative”, realizat de Centrul Național de Asistență și Informare a ONG-urilor din Moldova „Contact” cu sprijinul financiar al Fondului pentru Democrație al Națiunilor Unite, se confruntă cu aceleași probleme în ceea ce privește transparența și implicarea locuitorilor în luarea deciziilor.

Majoritatea respondenților – reprezentanți ai administrației publice locale, precum și ai societății civile, afirmă că printre problemele comunităților se numără: nivelul scăzut al interesului cetățenilor față de activitatea primăriilor, instabilitatea relațiilor dintre locuitori și aleșii poporului, dar și lipsa specialiștilor responsabili de acest domeniu. Deși, în ultimul timp, ședințele consiliilor satești sunt transmise on-line, aceasta nu înseamnă că impactul este cel scontat, cetățenii fiind interesați mai mult de soluționarea problemelor personale, decât de cele ale localității.

Secretarul consiliului local Dubăsarii-Vechi, raionul Criuleni, Elena Barburas, consideră că pasivitatea locuitorilor pe acest segment este generată de lipsa de timp, dar și de avalanșa de informații pe diverse teme. Prin urmare, problemele de nivel local par neimportante. Pentru a capta atenția locuitorilor, a-i face interesați de activitatea administrației publice locale, este necesar de a oferi informația strict necesară, de actualitate, referitoare la problemele curente ale comunității. Iar aceasta să fie corectă, echidistantă. De această părere este primarul satul Gura- Băcului, raionul Anenii-Noi, Lilia Brehova, care aduce drept argument în favoarea acestei afirmații editarea unui buletin informativ. Acesta include informații și anunțuri de interes local, sondaje, opinii ale cetățenilor. De asemenea, sunt amplasate patru panouri informative pentru locuitorii obișnuiți cu această metodă de informare. Iar pentru a asigura o mai mare transparență, considerată de edil drept unul din aspectele cele mai importante în activitatea APL, sunt organizate frecvent consultări publice pe diverse teme.

Dubăsarii Vechi, Criuleni

Impactul benefic al informării corecte

Amplasarea panourilor informative, transmisiunile în direct ale ședințelor consiliilor locale dau rezultate. Se schimbă percepția locuitorilor despre relațiile cu administrația locală, a confirmat primarul comunei Chetrosu, raionul Anenii-Noi, Leonid Zalevschi, specificând că odată cu elaborarea, în cadrul proiectului „Cetățeni informați – cetățeni implicați”, a site-ului www.comunachetrosu.md, publicarea proiectelor de decizie au trezit interesul sătenilor, la fel ca și după prima transmisiune a ședinței consiliului local, când cetățeni au devenit mai activi, adresau întrebări și solicitau concretizări la anumite probleme puse în discuție. La rândul său, președintele Asociației nonguvernamentale „Satus Primus Studiorum”, Arcadie Baci, afirmă că lipsa activismului civic al cetățenilor se explică prin faptul că unii nu știu care sunt prerogativele primarului, în ce constă activitatea consiliului comunal, urmărirea executării unei sau altei

decizii. De altfel, în calitate de consilier, singur avea uneori probleme la monitorizarea etapelor unei decizii: de la discutarea în cadrul ședinței, la redactare și până la executare. Cu toate acestea, locuitorii comunei se implică în soluționarea problemelor din localitate, donează bani pentru anumite proiecte, fac voluntariat în timpul campaniilor de salubritate a localității.

Despre impactul benefic al promovării activității primăriei asupra transparenței raportează și primarul satului Costești, raionul Ialoveni, Natalia Petrea, care concretizează că grație site-ului oficial al primăriei și consiliului sătesc www.costesti.md, dar și a paginilor de pe rețele de socializare, locuitorii se pot informa oricând despre licitații, achiziții publice, rapoartele anuale de activitate, cele de audit, dar și, foarte important, să poată citi proiectele de decizii ale forului local, dar și să consulte deciziile deja adoptate. Această politică transparență a APL Costești a scutit administrația locală de contestații ale actelor normative locale și a rezultatelor licitațiilor sau achizițiilor publice, atât din partea cetățenilor, cât și a companiilor. Respectiv, costeștenii apreciază ca fiind foarte înaltă posibilitatea de a influența într-un fel sau altul deciziile luate de administrația locală și în acest mod crește rata de implicare și participare a cetățenilor în soluționarea problemelor comunității.

O situație similară este atestată și în satul Mereni, raionul Anenii-Noi, care conform Raportului elaborat de Centrul „Contact” în octombrie 2018, este situat pe locul 1 la compartimentul „Nivelul de informare a populației în legătură cu inițiativele primăriei ce vizează cetățenii”. Încrederea merenienilor în autorități este confirmată de doamna Ludmila Seretean, coordonatoare de proiect și membră a Asociației Obștești „Genesis”, menționând că pe site-ul primăriei www.mereni.md sunt plasate cu regularitate actele normative locale, deciziile luate la ședințele Consiliului sătesc.

Informarea cetățenilor este vitală

Se dorește sporirea nivelului de informare a cetățenilor, fiind identificate noi modalități.

Pe lângă rețelele de socializare - un instrument eficient de informare a cetățenilor, utilizat de majoritatea primăriilor, mai sunt și alte forme de înștiințare - o rețea de difuzoare radio amplasate în diferite puncte ale localității. Aceasta este eficientă și acoperă și interesele persoanelor care nu utilizează internetul ca sursă de informare. De altfel, ideea lansării unui post local de radio sau cel puțin amplasarea în piața sătească a unui difuzor radio este inclusă în proiectele de viitor ale mai multor localități.

Rolul mass-media în promovarea, dar și asigurarea transparenței în activitatea administrației publice, este invocat de majoritatea interlocutorilor din cele 10 localități beneficiare ale proiectului, fiind reiterată și necesitatea unui dialog eficient între administrația locală și reprezentanții presei. Informarea corectă, echidistantă este necesară în acest context, la fel ca și finanțarea unor specialiști profesioniști în comunicare. De altfel, din lipsa mijloacelor financiare, se mizează pe voluntarii unor ONG-uri, dar ei nu întotdeauna reușesc să facă față provocărilor existente pe această dimensiune, să aplice pentru finanțarea unor proiecte la nivel local. Toate acțiunile menționate ar contribui la o mai multă transparență din partea autorităților și ar încuraja implicarea cetățenilor în soluționarea problemelor locale.

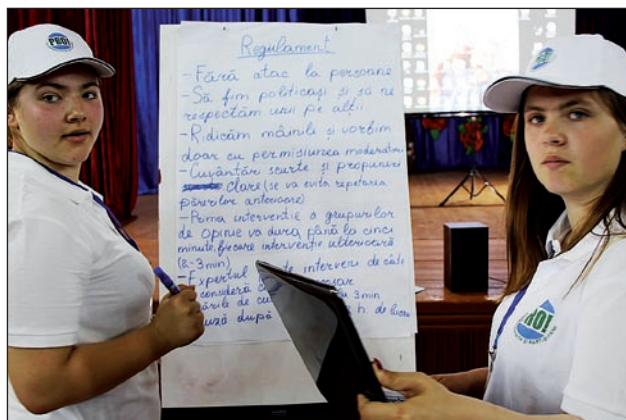
Anatol CACIUC

Chetrosu, Anenii Noi

Costești, Ialoveni

Gura Bicului, Anenii Noi

Mereni, Anenii Noi